

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történelmi Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6 Szak / Képesítés	Történelem

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Hétköznapi élet és forrásai a 18.-19. századi Erdélyben. HLM1610						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Fehér Andrea						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szak

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	4	3.3 szeminárium/labor	
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	-
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					18
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					20
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama					94
3.8 A félév össz-óraszama					150
3.9 Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	nincs
4.2 Kompetenciabeli	Angol nyelv ismerete Magyar paleográfiai alapismeretek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Internet, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• A kérdéskör szakirodalmának elsajátítása • Az elbeszélő források interdiszciplináris értelmezése • Megismerkedni az erdélyi ego-dokumentumok sajátos nyelvi világával
Transzverzális	• Kritikai érzék

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A hétköznapi életre vonatkozó adatok különféle forrástípusokból való kiszűrése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• Forrásismeret

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés	Előadás, vetítés	
2. Források és értelmezések I. Emlékirat – napló – levelezés	Előadás, szövegolvasás	
3. Források és értelmezések II. Törvénykezési jegyzőkönyvek – hivatalos jelentések – népszerűsítő jellegű orvosi könyvek	Előadás, szövegolvasás	
4. Családi élet – családi szerepek I. Család és házasság	Előadás, szövegelemzés	
5. Családi élet – családi szerepek II. Gyermekkor	Előadás, szövegelemzés	
6. A mindennapi kenyér. Ételek és italok. Fogások és asztali szokások	Előadás, képelemzés	
7. Ruházkodás és divat	Előadás, képelemzés	
8. Hivatalos és hagyományos gyógyítás. I. Egészségben – betegségben	Előadás, forráselemzés	
9. Hivatalos és hagyományos gyógyítás. II. Fürdő kultúra	Előadás forráselemzés	
10. Utazási irodalom. 18. századi utazók belföldről és külföldről	Előadás forráselemzés	
11. Bűn és bűnhődés I. Büntetőbíráskodás és büntetőjogi reform	Előadás, szövegelemzés	
12. Bűn és bűnhődés II. Női szerepek: Boszorkányok, gyermekgyilkosok,	Előadás, szövegelemzés	

házaságtörő paráznák		
13. Társasjáték és szórakozás	Előadás, szövegelemzés	
14. Időjárási események és elemi csapások	Előadás, szövegelemzés	
Kötelező könyvészet:		
H. Balázs Éva – Krász Lilla – Kurucz György: <i>Hétköznapi élet a Habsburgok korában. 1740-1815.</i> Budapest, Corvina, 2007. Fehér Andrea, <i>Sensibilitate și identitate în izvoarele narative maghiare din Transilvania în secolul al XVIII-lea.</i> Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2012.		
Ajánlott könyvészet:		
Andorka Rudolf: <i>Gyermek, család, történelem. Történeti demográfiai tanulmányok.</i> Budapest, 2001. Barbu, Violeta – Székely, Maria Magdalena– Tüdős Kinga – Jianu, Angela: <i>Grădina Rozelor. Femei din Moldova, Țara Românească și Transilvania (sec. XVII-XIX).</i> București, 2015. Bărbulescu, Constantin: <i>România medicilor. Medici, țăranii și igiena rurală în România de la 1860 la 1910.</i> București, 2015. Bárth Dániel: <i>Esküvő, keresztelő, avatás. Egyház és népi kultúra a kora újkori Magyarországon.</i> Budapest, 2005. Benda Borbála: <i>Étkezési szokások a magyar főúri udvarokban a kora újkorban.</i> Szombathely, 2014. Bod Péter: <i>Házassági törvényrajz, vagy házassági törvényekről való tanítás.</i> Kolozsvár, 1835. Braudel, Fernand: <i>A mindennapi élet struktúrái: a lehetséges és a lehetetlen.</i> Budapest, 2004. Csapó József: <i>Kis gyermekek isputálja, melyben különbféle nevezetesebb nyavalyái és külső hibái a kis gyermekeknek s ezek eránt lehető orvoslásnak módgyai hűségesen megíratnak.</i> Nagykároly, 1771. Cserei Farkas: <i>A magyar és székely asszonyok törvénye.</i> Kolozsvár, 1800. Daday András: <i>Újabb kuriózumok az orvostudomány magyarországi történetéből.</i> Sajtó alá rendezte Gazda István. Budapest, 2005. Deáky Zita: <i>A bába magyarországi népi társadalomban (18. század vége – 20. század közepe).</i> Budapest, 1996. Deáky Zita: <i>A hivatalos és hagyományos gyógyítás a magyar történeti forrásokban.</i> Budapest, 2002. Deáky Zita: <i>Jó kisfiúk és leánykák. A kisgyermekkor történeti néprajza Magyarországon.</i> Budapest, 2011. Deáky Zita – Krász Lilla: <i>Minden dolgok kezdete. A szülés kultúrtörténete Magyarországon (XVI.-XX. század).</i> Budapest, 2005. Dombi Sámuel: <i>Bába-Mesterség, mely iratott kérdésekben és feleletekben.</i> Pozsony, 1772. Endrei Walter – Zolnay László: <i>Társasjáték és szórakozás a régi Európában.</i> Budapest, 1986. Erdélyi Gabriella (szerk.): <i>Érzelmek és mostohák. Mozaikcsaládok a régi Magyarországon, 1500-1850.</i> Budapest, MTA –TTI, 2019. Fehér Andrea: <i>When the time is coming...Childbirth in 18th century Transylvania In Studia Universitatis „Babeş-Bolyai”.</i> Historia. Vol. 56, No.1, June 2011. 135-148. Fehér Andrea: <i>The Lord my God Has Given My Wife a Child. Childbirth in 18th-Century Transylvania In Transylvanian Review.</i> Vol. XXI, Supplement No.2, 2012. 221-235.		

- Fehér** Andrea: „Az ki asszony lévén férfitü habitusban öltözött s úgy élt”. Társadalmi szerepcsere a 18. századi Kolozsváron: Ungvári András pere. In URBS Magyar Várostörténeti Évkönyv IX. 2014. 89-104.
- Fehér** Andrea: *Investigating Infanticide in 18th Century Cluj* In *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Historia*. Vol. 59, nr. 2, December 2014. pp. 52-65.
- Fehér** Andrea: Women and the Death Penalty in 18th Century Cluj în Iulian Boldea (coord.), *Globalisation, Intercultural Dialogue and National Identity*. Studies and Articles. Section History and Cultural Mentalities. Vol. II, Arhipeleag XXI Press., 2015. pp. 704-715.
- Fehér** Andrea: Women, Crime and the Secular Court in Eighteenth Century Cluj în *Journal of Education, Culture and Society*. 2015/2, pp. 33-42.
- Fehér** Andrea: Lakodalmak a Székely családban. Adalékok a 18. századi erdélyi házassági szokásokról. In *Erdélyi Múzeum* 2017/1. 118–129.
- Fehér** Andrea: From Courtship till the Morning After: The Role of Family, Kin and Friends in the Marriages of László Székely In *Hungarian Historical Review*. Vol. 7. Nr. 4. 2018. 785–804.
- Friedrich** Ildikó: *Egészségügyi felvilágosodás a 18. századi Magyarországon*. Budapest, 2002.
- G. Györffy** Katalin: *Kultúra és életforma a XVIII. századi Magyarországon. (Idegen utazók megfigyelései.)* Budapest, 1991.
- Géra** Eleonóra: *Házasság Budán. Családtörténetek a török kiűzése után újjászülető (fő)városból. 1686-1726*. Budapest, 2019.
- H. Balázs** Éva – **Krász** Lilla – **Kurucz** György: *Hétköznapi élet a Habsburgok korában. 1740-1815*. Budapest, Corvina, 2007.
- H. Balázs** Éva: *Életek és korok. Válogatott írások*. Szerk. Krász Lilla. Budapest, 2005.
- Hajdu** Lajos: *Bűnözés és büntetőbíráskodás a XVIII. század hetvenes éveinek Magyarországon*. Budapest, Akadémiai K. 1996
- Hajdu** Lajos: *Büntett és büntetés Magyarországon a XVIII. század utolsó harmadában*. Budapest, Magvető, 1985
- Hajdu** Lajos: *Bűnözés és büntetőbíráskodás Erdélyben (Valamint Patiumban) a jozefinista büntetőjogi reformok előtti években*. Különlenyomat a Levéltári Közlemények 1989. évi 2. számából.
- Horányi** Ildikó: *A látszatos halál. A magyarországi tetszhalál-fóbia története*. Budapest, 2003.
- Huizinga**, Johann: *Homo Ludens*. Szeged, 1990.
- Imhof**, Arthur: *Elveszített világok. Hogyan gyűrték le eleink a mindennapokat, és miért boldogulunk mi ezzel oly nehezen*. Budapest, 1992.
- Klaniczay** Gábor – Pócs Éva: *Boszorkányok, varázslók és démonok közép-kelet-Európában*. Budapest, 2014.
- Kolozsvári boszorkányperek 1564-1743*. Szerk. **Pakó** László – **Tóth** G. Péter. Készült **Kiss** András kéziratának felhasználásával. Budapest, 2014.
- Kosáry** Domokos: *Művelődés a XVIII. századi Magyarországon*. Budapest, 1996.
- Laqueur**, Thomas: *A testet öltött nem. Testiség és nemiség a görögöktől Freudig*. Budapest, 2002.

Lejeune, Philippe: *Önéletírás, élettörténet, napló.* Budapest, 2003.

Magyar művelődéstörténet. Szerk. **Kósa László.** Budapest, 2006.

Magyary-Kossa Gyula: *Magyar orvosi emlékek, I-V.* Budapest, 1929-1940.

Mátyus István: *Diaetetica, az az: a jó egészség megtartásának módját fundamentumosan eléadó könyv.* Kolozsvár, 1766.

Péter Katalin: *Magánélet a régi Magyarországon.* Budapest, 2012

Pócs Éva (szerk.): *Áldás és átok, csoda és boszorkányság. Vallásetnológiai fogalmak tudományos megközelítésben.* Budapest, 2004.

Roman, Nicoleta (szerk.): *Copilăria românească între familie și societate (Sec. XVII-XX).* București, 2015.

Roman, Nicoleta: „Deznădăjduită muiere n-au fost ca mine”. Femei, onoare și păcat în Valahia secolului al XIX-lea. București, 2016.

V. Molnár László: *Kelet és Nyugat vonzásában. Utazók, orvosok, tanárok a felvilágosodás korában.* Piliscsaba, 2003.

Vajna Károly: *Hazai régi büntetések.* Budapest, 1907.

Vintilă-Ghițulescu, Constanța: *În șalvari și cu ișlic. Biserică, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a secolului al XVIII-lea.* București, 2011.

Vintilă-Ghițulescu, Constanța: *Evgheniți, ciocoi, mojici. Despre obrazele primei modernități românești.* 1750-1860. București, 2013.

Vintilă-Ghițulescu, Constanța: *Patimă și desfătare. Despre lucrurile mărunte ale vieții cotidiene în societatea românească. 1750-1860.* București, 2015.

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Szövegértelmezés és elemzés
- Az elméleti eredmények gyakorlati alkalmazása
- Szintetizáló készség

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Vizsga	Írásbeli	100%
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Óralátogatás (min. 70%)			

Kitöltés dátuma
Kolozsvár, 2020. 03. 03.

Előadás felelőse
dr. Fehér Andrea adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma
Kolozsvár, 2020. március 31.

Intézetigazgató
dr. Nagy Róbert Miklós egy. docens

